

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.10.1980, sp. zn. 11 Co 161/80, ECLI:CZ:NS:1980:11.CO.161.1980.1

Číslo: 28/1982

Právní věta: Je-li podána žádost o přiznání nároku na invalidní důchod a posudková komise sociálního zabezpečení krajského národního výboru zjistila, že žadatel je jen částečně invalidní, má žadatel nárok na přiznání částečného invalidního důchodu, splňuje-li ostatní zákonné podmínky pro vznik nároku na tento důchod, který mu orgán důchodového zabezpečení přizná, aniž by nárok na jeho přiznání musel být uplatněn novou žádostí. Z tohoto hlediska je třeba posuzovat také použití ustanovení § 71 odst. 2 zákona č. 121/1975 Sb.

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 30.10.1980

Spisová značka: 11 Co 161/80

Číslo rozhodnutí: 28

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Rozhodnutí jiných orgánů, Sociální zabezpečení

Předpisy: 121/1975 Sb. § 25

§ 110

§ 32

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení v Praze byla zamítnuta navrhovatelčina žádost o invalidní důchod s tím, že od ukončení zaměstnání (31. 12. 1975) do vzniku invalidity (5. 6. 1978) uplynula doba delší dvou let.

Navrhovatelka v opravném prostředku proti rozhodnutí uvedeného orgánu namítala, že přestala pracovat z důvodů péče o nemocnou matku, která později byla umístěna v ústavu sociální péče. V průběhu řízení před soudem prvního stupně uváděla, že před tím, než byla uznána plně invalidní, nebyla schopna vykonávat žádné zaměstnání.

Krajský soud v Ostravě zrušil uvedené rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení, když na základě posudku posudkové komise sociálního zabezpečení příslušného KNV z 23. 5. 1980 zjistil, že navrhovatelka je od 2. 3. 1976 částečně invalidní a splňuje podmínku potřebného zaměstnání pro přiznání částečného invalidního důchodu, že však navrhovatelce nelze přiznat plný invalidní důchod, protože od skončení zaměstnání do vzniku plné invalidity 17. 8. 1978 uplynula doba delší dvou roků.

Úřad důchodového zabezpečení v odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně namítal, že předmětem přezkumného řízení bylo zamítavé rozhodnutí o plném invalidním důchodu a nikoliv o částečném invalidním důchodu. Dále namítal, že mu soud prvního stupně uložil přiznat navrhovatelce částečný invalidní důchod od 2. 3. 1976, ačkoliv podle ustanovení § 71 zákona č. 121/1975 Sb. může být přiznán jen za rok nazpět od podané žádosti, která tu byla podána až dne 31. 5. 1978, a to ještě navrhovatelka žádala o plný invalidní důchod.

Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení k novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 110 odst. 1 zákona č. 121/1975 Sb. se o poskytnutí dávky rozhoduje zpravidla na žádost. Které jsou druhy dávek důchodového zabezpečení, stanoví § 8 zákona č. 121/1975 Sb. jenž pod písmenem a) bod 2 uvádí invalidní a částečný invalidní důchod jako dávku stejného druhu. Přiznání invalidního (částečně invalidního) důchodu je podmíněno zdravotním stavem pracovníka, který posuzují správní komise národních výborů, jimiž jsou posudkové komise sociálního zabezpečení (§ 107 zákona č. 121/1975 Sb. a § 2 a § 5 zákona č. 129/1975 Sb. /1/). Nelze proto ani na žadateli o dávku požadovat, aby sám posoudil svůj zdravotní stav z hlediska splnění zdravotních podmínek pro nárok na invalidní nebo částečný invalidní důchod. I za situace, kdy u poživatele plného invalidního důchodu dojde ke zlepšení zdravotního stavu, takže nadále splňuje podmínky nároku jen na částečný invalidní důchod, nepodává pracovník novou žádost o částečný invalidní důchod, ale orgán důchodového zabezpečení vydá nové rozhodnutí, jímž přizná pracujícímu částečný invalidní důchod. Právnímu názoru, že u žádosti o invalidní důchod není rozhodné, zda se uvede konkrétně invalidní důchod či částečný invalidní důchod, svědčí i ustanovení § 62 odst. 1 zákona č. 121/1975 Sb., neboť při změně skutečnosti rozhodné pro výši dávky nebo její výplatu se dávka přizná, odejme, zvýší, sníží anebo se její výplata zastaví. Správně se proto soud prvního stupně v přezkumném řízení zabýval zjištěním, zda navrhovatel splňuje podmínky pro částečný invalidní důchod.

Důvodná je námitka Úřadu důchodového zabezpečení, pokud se vytyká soudu prvního stupně, že mu uložil přiznat navrhovatelce částečný invalidní důchod od vzniku nároku na tento důchod, tj. od 2. 3. 1976, aniž bral v úvahu, že nárok na dávku se promlčuje v jednom roce ode dne její splatnosti. Z výsledků řízení před soudem prvního stupně nevyplývá, že by se soud zabýval zjištěním, kdy navrhovatelka žádost o invalidní důchod podala. V písemné dokumentaci ONV v Š. je založen přípis JZD v K. ze 6. 7. 1978, v němž se uvádí, že se zasílá ONV v Š. žádost K. P. o invalidní důchod. Podle přiložené kopie byl nárok na důchod uplatněn 31. 5. 1978 a žádost byla sepsána 5. 6. 1978. Podle tohoto zjištění i podle údajů, které uvádí Úřad důchodového zabezpečení, uložil soud prvního stupně napadeným usnesením odpůrci přiznat navrhovatelce částečný invalidní důchod zřejmě za delší období než jeden rok (§ 71 odst. 2 zákona č. 121/1975 Sb.).

Již pro tyto uvedené nedostatky bylo třeba napadené usnesení zrušit a vrátit věc k doplnění řízení.

Z těchto důvodů bylo proto rozhodnutí soudu prvního stupně zrušeno a věc mu byla vrácená k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí (§ 221 odst. 1 o. s. ř.).

1) V SSR viz § 2 a § 5 zákona č. 132/1975 Sb.